

внутрішньо фірмової системи документообігу з чітким регламентуванням; введення спеціальних форм трудових договорів з працівниками підприємства [3]. Додаткові шляхи забезпечення мінімального рівня безпеки, що можна віднести до операційних витрат або профінансовані за рахунок частини прибутку це: проведення спеціальних інструктажів та перевірки знань, періодичні перевірки персоналу та створення на підприємстві власної служби безпеки .

ЛІТЕРАТУРА

1. Колобов Л. Комерційна таємниця та питання захисту комерційної таємниці. – Електронний ресурс – Режим доступу: <http://pgp-journal.kiev.ua>.
2. Яртим І.А. Комерційна таємниця як фактор забезпечення економічної безпеки – Електронний ресурс – Режим доступу: <http://global-national.in.ua>.
3. Черевко В.В. Забезпечення режиму комерційної таємниці всередині підприємства – Електронний ресурс – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua>

УДК 658.114

ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Студ. В.П. Кудько, гр.МгФБ 1-17

Науковий керівник доц. Ю.О. Русіна

Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Метою статті є розгляд та дослідження основних засад економічної безпеки підприємств в сучасному світі. Вивчення та узагальнення наукового доробку та на основі цього – розроблення механізму економічної безпеки підприємства.

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єктом дослідження є формування системи безпеки підприємства. Управління системою безпеки на підприємстві.

Мета та засоби дослідження. Під час дослідження використовувалися метод дедукції, метод індукції, аналізу та емпіричний метод дослідження, порівняльний метод дослідження..

Результати досліджень. На основі вивчення теоретичного матеріалу дається узагальнення основних характеристик формування системи економічної безпеки підприємства. Кожен окремий суб'єкт господарювання має за мету сталий розвиток та успішне, стабільне функціонування. Тож, захистити свої інтереси та зберегти лідерські позиції на ринку – це те, що створює передумови забезпечення економічної безпеки підприємства, управління нею. Метою системи безпеки є своєчасне виявлення і запобігання як зовнішніх, так і внутрішніх небезпек і погроз, забезпечення захищеності діяльності підприємства і досягнення ним цілей бізнесу. Кількісний і якісний аналіз можливих внутрішніх та зовнішніх загроз дозволяє зробити висновок про те, що надійний захист економіки будь-якого підприємства можливий лише при комплексному і системному підході до його організації. Забезпечення економічної безпеки підприємства вимагає створення на підприємстві власної системи безпеки або залучення спеціалізованих організацій. Система економічної безпеки підприємства має бути унікальною, самостійною, комплексною. Теоретичні основи економічної безпеки підприємства досліджено у роботах багатьох вітчизняних і закордонних вчених, серед яких О. Арефєва, В. Белорукова, М. Бендиков, В. Горбулін, О. Ляшенко, Є. Олейніков,

В. Пономаренко, Є. Раздіна, С. Реверчук, М. Флейчук, В. Франчук, І. Циглик, А. Штангрет та ін. Водночас варто зазначити, що науковці ще недостатньою мірою дослідили питання формування системи безпеки як складової частини сталого економічного розвитку. [1]

Нестійкий фінансовий стан підприємств є причиною неплатоспроможності, погіршення фінансових показників, що призводить до незапланованих втрат, неможливості досягнення необхідного фінансового результату. Своєчасно проведена оцінка менеджменту економічно-фінансової безпеки підприємств є передумовою запобігання фінансових загроз, захисту фінансових втрат і негативних фінансових явищ у виробничій діяльності підприємств. Створення повноцінного механізму забезпечення фінансової безпеки держави передбачає формулювання критеріїв та принципів забезпечення фінансової безпеки кожного підприємства, визначення пріоритетних національних інтересів у фінансовій сфері, здійснення постійного відстеження факторів, які викликають загрозу фінансовій безпеці, а також вживання заходів щодо їх попередження та подолання. Своєчасна оцінка фінансової безпеки формувань є передумовою запобігання фінансових загроз і негативних фінансових явищ у виробничій діяльності підприємств, захисту їх фінансових втрат, а в подальшому стабілізації діяльності підприємств і розвитку в умовах конкурентного економічного стану. [2]

Процес формування фінансової рівноваги підприємства охоплює безліч взаємопов'язаних між собою процесів. Деякі з них покликані забезпечити вирішення тактичних завдань, інші визначають стратегію розвитку підприємства в цілому. Разом з тим, визначальними є процеси, які лежать в основі стабільного розвитку підприємства, що можна розглядати як рушійні сили розвитку, оскільки управління фінансами, спрямоване на активацію кожного з таких процесів, сприяє підвищенню ефективності управління фінансами загалом і розвитку підприємства. Використовувані методи управління фінансами й ефективність їх застосування залежать від того, як легко і швидко можна зібрати потрібну інформацію від різних структурних підрозділів, наскільки чітко прописані різноманітні регламенти та документи, що дозволяють здійснювати контроль, і достовірною є фінансова звітність компанії. Організаційна структура підприємства може як сприяти, так і перешкоджати використанню різних методів управління фінансами [3].

Основним положенням є дієвість та ефективність економічної безпеки. Ефективність системи економічної безпеки підприємства має бути очевидною – результат від її запровадження повинен перевищувати витрати. Принципи, впровадження яких у систему безпеки підприємства підвищать її ефективність: системність, своєчасність, безперервність, плановість. Механізм забезпечення системи безпеки підприємства, який являє собою сукупність законодавчих актів, рушійних мотивів та стимулів, правових норм, сил та засобів, методів, заходів для досягнення цілей безпеки, є одним з найбільш значимих елементів системи безпеки. Засоби та ресурси, які використовуються, розподіляються на декілька груп: технічні, фінансові, правові, кадрові, інформаційні, інтелектуальні тощо. Основне значення системи економічної безпеки підприємства полягає в тому, що вона повинна мати попереджувальний характер. Створення надійної і дієвої системи забезпечення економічної безпеки на підприємстві є необхідними заходами, що зумовлять успішне функціонування суб'єкта господарювання у мінливому навколишньому середовищі. Ця проблема мало вивчена і потребує подальших досліджень.

Виходячи із економічної природи поняття фінансової безпеки та основних критеріальних характеристик побудови системи фінансового інструментарію її

забезпечення та оцінки, можна вважати, що процес управління фінансової безпекою підприємств повинен базуватись на механізмі формування та ефективного розміщення фінансових потоків в активах, який є також сукупністю специфічних елементів впливу на забезпечення захисту фінансових інтересів від загроз. Тому систематизація таких елементів повинна відбуватись за основними напрямками досягнення та реалізації фінансових інтересів власників. До найсуттєвіших напрямків реалізації системи фінансової безпеки підприємства відносяться: виявлення пріоритетних фінансових інтересів підприємства, встановлення та прогнозування загроз реалізації фінансових інтересів підприємства, впровадження заходів щодо ефективної нейтралізації загроз фінансовим інтересам підприємства. [4]

Висновки. Отже, головною метою системи фінансової безпеки підприємства є підтримання його фінансової рівноваги, яка може бути досягнута шляхом реалізації наступних головних задач: діагностика впливу фінансових загроз на діяльність підприємства та своєчасне їх попередження; розробка стратегії розвитку фінансової безпеки підприємства; управління формуванням та рухом фінансових ресурсів; управління фінансовою стійкістю підприємства; управління рентабельністю фінансової діяльності підприємства; управління активністю та ефективністю інвестиційної діяльності підприємства; управління інноваціями в фінансову діяльність підприємства; управління ризиками, які впливають на фінансову діяльність підприємства; антикризове управління фінансовою діяльністю підприємства.

Ключові слова: економічна безпека, захист, загрози, підприємство, безпечна діяльність, конкуренція.

ЛІТЕРАТУРА

1. Концепція формування механізму фінансової рівноваги Підприємства в системі забезпечення його економічної безпеки / Х. І. Кайдрович // Наукові записки [Української академії друкарства]. - 2014. - № 1-2. - С. 53-64. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nz_2014_1-2_11

2. Про формування системи економічної безпеки підприємства / О. В. Коваленко, І. С. Болдуєв // Економічний вісник університету. - 2016. - Вип. 30(1). - С. 53-69. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecvu_2016_30%281%29__10

3. Коробчинський О. Л. Методика формування системи економічної безпеки підприємства / О. Л. Коробчинський // Актуальні проблеми економіки. – 2009. – № 4 . – С. 41-45.

4. Шемаєва Л. Г. Економічна безпека підприємств у стратегічній взаємодії з суб'єктами зовнішнього середовища: автореф. дис. д-ра. екон. наук / Л. Г. Шемаєва. Ун-т економіки та права «КРОК». – К. : 2010. – 39 с